

Zakon o knjižničarstvu /ZKnj-1/
(pristojnosti in naloge pokrajine z uvodnimi pojasnili)
 (osnutek)

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o knjižničarstvu /ZKnj-1/	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta po Zakonu o knjižničarstvu /ZKnj-1/	1
1.2.1	Akti pokrajinskega sveta po Zakonu o knjižničarstvu /ZKnj-1/	1
2	Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/	1
3	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine s predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/	2
3.1	Knjižnična dejavnost	2
3.1.1	Knjižnice	2
3.2	Javno financiranje knjižnične dejavnosti	2
	Ključne besede	3
	Uporabljene kratice	4
	Viri	4

1 Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o knjižničarstvu /ZKnj-1/

1.1 Pravna podlaga

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a		

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o knjižničarstvu /ZKnj-1/ Uradni list RS, št. 87/01, 96/02-ZUJIK, 92/15		1

1.2 Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta po Zakonu o knjižničarstvu /ZKnj-1/

tč.	pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta	določba	pojasnilo
1	V proračunu pokrajine zagotovi sredstva za sofinanciranje nabave knjižničnega gradiva splošnim knjižnicam na območju pokrajine in sredstva za posebne naloge osrednjih območnih knjižnic.	53.a člen*	7

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.2.1 Akti pokrajinskega sveta po Zakonu o knjižničarstvu /ZKnj-1/

tč.	akti pokrajinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Proračun pokrajine.	53.a člen*	7

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

2 Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/

Izvajanje določil Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/ ima finančne posledice za državni proračun v okviru prerazporeditve finančnih sredstev med državo in pokrajino v sorazmerju z decentraliziranimi pristojnostmi.

Okvirna ocena sredstev za financiranje pristojnosti in nalog po določilih Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/ znaša ... EUR.

3 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine s predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/

1 Zakon o knjižničarstvu /ZKnj-1/ ureja javno službo na področju knjižnične dejavnosti (1. člen ZKnj-1).

3.1 Knjižnična dejavnost

- 2 Kot določa ZKnj-1, se knjižnična dejavnost, ki se financira iz javnih sredstev izvaja kot knjižnična javna služba ali kot knjižnična dejavnost, potrebna za izvajanje javne službe na področju vzgoje in izobraževanja. Knjižnično dejavnost izvajajo splošne, visokošolske, specialne in nacionalna knjižnica. Knjižnično dejavnost, potrebno za izvajanje javne službe na področju vzgoje in izobraževanja, izvajajo šolske knjižnice (1.a člen ZKnj-1). Knjižnična dejavnost, ki je knjižnična javna služba zajema • zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva, • zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij, • izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov, • posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev, • sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij, • pridobivanje in izobraževanje uporabnikov, • informacijsko opismenjevanje, • varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik, • drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo. Knjižnična dejavnost, potrebna za izvajanje javne službe na področju vzgoje in izobraževanja, izhaja iz potreb te dejavnosti in zajema posamične, z njo povezane (navedene) naloge ter glede na potrebe tudi druge naloge, določene s področnim zakonom. Navedene dejavnosti izvajajo osebe javnega prava, na podlagi koncesije pa tudi druge pravne osebe in posamezniki. Njen obseg se določi s programom dela in finančnim načrtom oziroma s koncesijsko pogodbo (2. člen ZKnj-1).

3.1.1 Knjižnice

- 3 Knjižnica je pravna oseba, njena organizacijska enota, ki izvaja knjižnično dejavnost, ali njena organizacijska enota oziroma njen del, ki izvaja knjižnično dejavnost, potrebno za izvajanje javne službe na področju vzgoje in izobraževanja. Po prevladujočem krogu uporabnic in uporabnikov so knjižnice: • splošne, • šolske, • visokošolske, • specialne in • nacionalna (7. člen ZKnj-1).
- 4 V skladu z določili 27. člena ZKnj-1 je splošna knjižnica, ki na podlagi pogodbe z ministrstvom, pristojnim za kulturo, v soglasju s svojim ustanoviteljem opravlja za širše območje posebne naloge, je osrednja območna splošna knjižnica. Njene posebne naloge so: zagotavljati povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva in informacij; • nuditi strokovno pomoč vsem knjižnicam s svojega območja; • koordinirati zbiranje, obdelavo in hranjenje domoznanskega gradiva za svoje območje; • usmerjati izločeno knjižnično gradivo s svojega območja.

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/

27. člen Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/ se spremeni tako, da se glasi:

'27. člen

(osrednja območna knjižnica)

Osrednja območna knjižnica je splošna knjižnica, ki opravlja za območje ene ali več pokrajin posebne naloge. Javno mrežo osrednjih območnih knjižnic določi ministrstvo, pristojno za kulturo v soglasju z ustanoviteljem oziroma ustanovitelji splošnih knjižnic.

Posebne naloge osrednje območne knjižnice so:

- *nuditi strokovno pomoč vsem knjižnicam s svojega območja,*
- *koordinirati zbiranje, obdelavo in hranjenje domoznanskega gradiva za svoje območje,*
- *usmerjati izločeno knjižnično gradivo s svojega območja.'*

3.2 Javno financiranje knjižnične dejavnosti

- 5 Knjižnice, ki so samostojni javni zavodi, in knjižnični informacijski servis pridobivajo sredstva za delo iz javnih sredstev, plačil uporabnikov za storitve javne službe, s prodajo blaga in storitev na trgu in iz drugih virov pod pogoji, določenimi v aktih o ustanovitvi. Sredstva za izvajanje dejavnosti

javne službe knjižnic in knjižničnega informacijskega servisa pokrivajo stroške za plače, za materialne stroške za delo, za nakup knjižničnega gradiva, ter za nakup in vzdrževanje prostorov ter opreme (51. člen ZKnj-1).

- 6 Sredstva za izvajanje javne službe knjižnice, ki je javni zavod, zagotavlja ustanovitelj oziroma soustanovitelj in drugi pogodbeni partnerji na podlagi pogodbe ter na osnovi programa dela in finančnega načrta, pripravljenih skladno s pogoji iz 36. člena Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/, h katerim so podali soglasje ustanovitelj oziroma soustanovitelj. Če ustanovitelj oziroma soustanovitelj ne odgovori v roku 60 dni od dneva prejema zaprosila, se šteje, da je soglasje dano (52. člen ZKnj-1).
- 7 Če več občin soustanovi splošno knjižnico ali posamezna občina sklene pogodbo o zagotavljanju knjižnične dejavnosti na svojem območju s splošno knjižnico v drugi občini, se finančna obveznost za skupne stroške razdeli na te občine premo sorazmerno s številom njihovih prebivalcev, medtem ko stroške knjižnične dejavnosti, ki nastanejo neposredno na območju občine, krije vsaka občina sama. Občine zagotavljajo sredstva za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v dvanajstih v skladu z navedenim pravilnikom in glede na število prebivalcev občine. Občine zagotavljajo sredstva za materialne stroške in nakup gradiva v skladu s sprejetim finančnim načrtom knjižnice. Navedeni skupni stroški obsegajo predvsem materialne stroške in stroške dela, povezane z izborom, nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva, z uporabo referenčne zbirke in bibliobusa ter z delovanjem skupnih služb. V dvomu, ali določeni stroški sodijo med skupne stroške, odloči minister, pristojen za kulturo (53. člen ZKnj-1).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/

Za 53. členom Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/ se doda nov 53.a člen, ki se glasi:

'53.a člen

(sredstva pokrajin pri sofinanciranju knjižnic)

Pokrajina zagotavlja splošnim knjižnicam s sedežem na območju pokrajine sredstva za sofinanciranje nabave knjižničnega gradiva in celotna sredstva za posebne naloge osrednjih območnih knjižnic iz 27. člena tega zakona.

Če osrednja območna knjižnica nima sedeža v pokrajini, potem pokrajina zagotavlja osrednji območni knjižnici, ki v javni knjižnični mreži opravlja posebne naloge tudi za splošne knjižnice v tej pokrajini, delež sredstev, sorazmeren številu prebivalstva, če se ne dogovori drugače s pokrajino, v kateri je sedež osrednje območne knjižnice, ki opravlja posebne naloge tudi za pokrajino brez sedeža take knjižnice.'

- 8 V primeru, da minister, pristojen za kulturo, ugotovi, da občina ne izpolnjuje navedenih obveznosti, mora najkasneje v roku enega meseca opozoriti pristojni občinski organ, da mora občina začeti izpolnjevati svoje obveznosti. Če občina v danem roku ne izpolni svojih obveznosti, sproži minister, pristojen za kulturo, postopke v skladu s predpisi, ki urejajo lokalno samoupravo (54. člen ZKnj-1).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/

54. členom Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/ se spremeni tako, da se glasi:

'54. člen

(neizpolnjevanje obveznosti občine in pokrajine)

Če minister, pristojen za kulturo, ugotovi, da občina ali pokrajina ne izpolnjuje svojih obveznosti iz 52., 53. oziroma 53.a člena tega zakona, mora najpozneje v enem mesecu opozoriti pristojni občinski ali pokrajinski organ, da mora občina oziroma pokrajina začeti izpolnjevati svoje obveznosti. Če občina ali pokrajina v danem roku ne izpolni svojih obveznosti, sproži minister, pristojen za kulturo, postopke za doseg namenske porabe sredstev iz proračuna občine ali pokrajine, v obsegu, skladnem s predpisi o financiranju javne službe splošnih knjižnic.'

V prvem odstavku 55. člena Zakona o knjižničarstvu /ZKnj-1/ se črta prva alineja. Peta alineja se spremeni tako, da se glasi:

'- delno za informacijsko in komunikacijsko opremo ter posebne programe in projekte splošnih knjižnic.'

Ključne besede

Lokalna samouprava, pokrajina, pokrajinski svet, predsednik pokrajine, pokrajinska uprava, pristojnosti, kultura, knjižnična dejavnost, knjižnica.

Uporabljene kratice

ZKnj-1 - Zakon o knjižničarstvu /ZKnj-1/ (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02-ZUJIK, 92/15).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Zakon o knjižničarstvu /ZKnj-1/ (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02-ZUJIK, 92/15).